

Upp till kamp för subventionering av fler preventivmedel för unga!

I juni 2013 föreslog Sveriges kommuner och landsting (SKL) en enhetlig subventionering för preventivmedel till unga. SKL:s förslag innebär att:

- ✕ subventionen ska gälla för kvinnor upp till och med 25 års ålder
- ✕ årskostnaden som mest ska vara 100 kronor
- ✕ preventivmedlet omfattas av läkemedelsförmånssystemet

”Många landsting har redan fattat beslut, men inte alla. Hur ser det ut i ditt landsting?”

DETTA INNEBÄR ATT en mängd preparat inte kommer att ingå i ungdomssubventionen. Det gäller bland annat samtliga perorala gestagener, drospirenonpreparat, estradiolpreparat och även kombinerade hormonella metoder med annan administrationsform såsom vaginalring och depotplåster.

Förmånssystemet omfattar inte heller den nya lilla hormonspiralen som lanseras i januari 2014.

SKL har lagt fram sitt förslag men det är upp till varje landsting att bestämma hur de ska göra. En del kommer att följa SKL:s förslag medan andra gör egna versioner. Många landsting har redan fattat beslut, men inte alla. Hur ser det ut i ditt landsting?

Norrbottnens läns landsting bestämde redan 2012 att subventioneringen ska omfatta alla receptbelagda preventivmedel – även pessar, kondom och kopparspiral. Det första året med den nya subventioneringen sjönk abortfrekvensen med 7 procent.

Och det vet vi – ungdomssubventionen minskar antalet oönskade graviditeter! Andreas Madestams studie Children of the pill pekar på en mängd positiva effekter, men det viktigaste för oss som arbetar preventivt är ju att subventioneringen uppfyller sitt primära

Preventivmedel som omfattas av läkemedelsförmånen

Hormonella preventivmedel i förmånen	Hormonella preventivmedel utanför förmånen	
Nexplanon	Jaydess	Qlaira**
Mirena	Yaz	Zoely
Depo-Provera	Yasmin	Exlutena
Abelonnelle, Prionelle	Yasminelle	Mini-Pe
Cilest*	Cerazette	Nuvaring
Orthonett novum	Neovletta	Evra
Trionetta, Triregol, Trinordiol	Desolett	Synfase
Trinovum	Mercilon	

* Tillhandahålls f.n. inte

** subventionerat endast på indikationen rikliga menstruationer

syfte – att minska antalet oönskade graviditeter. (Se artikel i Jordemodern nr 12 från december 2013.)

Sverige lyfts internationellt fram som ett land som har höga aborttal trots bland annat hög tillgänglighet på rådgivning och sexualundervisning i skolor sedan 1955.

”Och det vet vi – ungdomssubventionen minskar antalet oönskade graviditeter! Andreas Madestams studie Children of the pill pekar på en mängd positiva effekter, men det viktigaste för oss som arbetar preventivt är ju att subventioneringen uppfyller sitt primära syfte – att minska antalet oönskade graviditeter.

Vi vet att long acting reversible contraceptives (LARC), det vill säga p-stav och spiral, förebygger oönskade graviditeter bättre än peroral hormonell antikonception.

De högsta aborttalen är i åldersgruppen 20–24 år. Därför känns det extra olyckligt att den nya lilla spiralen, som kanske skulle kunna få fler unga att använda spiral, inte ingår i subventionen.

Du som arbetar med preventivmedelsförskrivning – om du inte är nöjd med ditt landstings beslut eller om beslutet inte är taget – agera mot lokala landstingspolitiker!

TA DIN LOKALFÖRENING TILL HJÄLP! Upp till kamp – alla engagerade barnmorskor och gynekologer – för subventionerade preventivmedel.

Catharina Zätterström

Styrelseledamot i Svenska Barnmorskeförbundet, samordningsbarnmorska i sydvästra Stockholm
Catharina.zatterstrom@sl.se